

u 17. st. tijekom vjerskih ratova uništeni su gotovo svi vjerski kipovi; za francuske revolucije svaki kipovi na katedralama za koje se pretpostavljalo da prikazuju vladare, uključujući i slike svetaca, bili su dekapitirani; boljševička je revolucija uništavala samostane (među ostalim vjerskim građevinama) kada nisu bili pretvarani u gulage; u španjolskom su građanskom ratu sveta mjesta, kapelice, oltari, grobovi svetaca, spremice s moćima, ženski samostani bili omiljeni ciljevi. Čini se da su ljudi i kulturno naslijede manje cijenjeni a više »potrošni« od politike, završavaju članak autori s prikazom šteta na kulturnom naslijedu »Jugoslavije«. Budući da je Francuska zajedno s Evropskom zajednicom priznala državnost Hrvatske 15. siječnja 1992., a uvodnik European Cultural Heritage stalno spominje »Jugoslaviju«, mogli bismo se upitati, zar izdavač (Michel Benarie, Grenoble, Francuska) zajedno s izdavačkim savjetom (Norbert S. Baer, SAD; R. Butlin, Velika Britanija; Dario Camuffo, Italija; S. Fitz, Njemačka; Richard A. Livingston, SAD; Marc Mamillan, Francuska; On. Mario Pedini, Italija; J.R.J. van Asperen de Boer, Nizozemska), nije bio svjestan da se rat vodi u Hrvatskoj i da su podaci o stradanjima spomenika kulture bili upućeni iz Hrvatske?

Primljeno: 13. 4. 1992.

IZ HEMEROTEKE MUZEJSKOGA DOKUMENTACIONOG CENTRA

Marinka Fruk

*Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb*

Izbor anotiranih bibliografskih jedinica hemeroteke za razdoblje od srpnja do rujna 1991. godine izrađen je na osnovi ICOM-ove klasifikacije o sljedećim temama: zaštita spomeničke baštine (1. 9) i ratne štete (5. 3), a odnosi se samo na temu ratnih razaranja i zaštite kulturne baštine u Republici Hrvatskoj.

1. 9

L. Gnjadić. Evakuiraj ga nježno. Muzeji i galerije u Hrvatskoj dobili su preporuku o pojačanju fizičkih mjera zaštite, uz nenapisanu fusnotu: zlu ne trebalo! Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (05. 07.), str. 25., ilustr.

Mirjana Dugandžija. Baština u rezorima i spremištima. Ovih dana učinjeno je sve što je bilo moguće da se umjetničko i povijesno blago očuva u sadašnjim prilikama. Vjesnik, Zagreb, 1991., (05. 07.), str. 11., ilustr.

Dorotea Jendrić. Novca ni za pjesak. Fundacija Ivana Meštrovića: Kako zaštiti umjetnine u ratnim uvjetima. Večernji list, Zagreb, 1991., (15. 07.), str. 19., ilustr.

– Označavanje spomenika. Vjesnik, Zagreb, 1991., (03. 08.), str. 14.

L. B. Spomeničko blago. Plavo-bijela zaštita. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (04. 08.), str. 14., ilustr.

E. Cvetkova. Zaštita spomenika kulture u ratnim uvjetima. Na spomenike bez pardona! Večernji list, Zagreb, 1991., (07. 08.), str. 32., ilustr.

Mirjana Šigir. Dvorci na udaru. Zaštita baštine na vukovarskom području. Hoće li se poštovati Haška konvencija o spomenicima kulture? Vjesnik, Zagreb, 1991., (08. 08.), str. 10., ilustr.

– Priručnik uputa. Vjesnik, Zagreb, 1991., (08. 08.), str. 10.

(N. Perić). vijesti. Eksplozija u spomeniku. Vjesnik, Zagreb, 1991., (08. 08.), str. 10.

E. Cvetkova. Zaštita spomenika kulture u ratnim uvjetima. Umjetnine hitno u skloništa. Večernji list, Zagreb, 1991., (08. 08.), str. 10., ilustr.

G. Benić. Od Klisa do Šolte. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.) str. 25., ilustr.

V. Lovrić. Vjera u razum. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 25.

A. Marunić. Zastavice za grad-muzej. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 25., ilustr.

– Što kaže Haška konvencija? Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 25., ilustr.

S. Bašić. U »istom loncu«. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 24. i 25., ilustr.

Zlatko Gall. Ne pucajte na baštinu! Kultura i ratno stanje. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 24. i 25.

Davor Krile. Plavo-bijela »zaštita«. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 24.

J. G. Zaštiti katedralu! Kako? Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 24.

Jordanka Grubač. Zaštitari u mirovnoj misiji. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (09. 08.), str. 24., ilustr.

Vlado Burić. Kad su časnici nečasni. Vikend, Zagreb, 1991., (16. 08.), str. 6.-8.

D. Filipović. Aluminjski kontejneri za spas kulturne grade. Večernji list, Zagreb, 1991., (17. 08.), str. 15., ilustr.

A. Marunić. Kamo s umjetninama. Zaštita pokretnog kulturnog blaga u Dubrovniku. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (19. 08.), str. 23., ilustr.

Mirjana Šigir. Unescu nema tko da piše. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (23. 08.), str. 3., ilustr.

J. Grubač. Zaštita spomenika u (pred)ratnim uvjetima. Dokumentacija spomeničkog blaga. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (23. 08.), str. 10., ilustr.

Jordanka Grubač. Sudbina baštine – kao i u miru. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (27. 08.), str. 15.

S. B. Baština na sigurnom. Iz Zadarske nadbiskupije. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (28. 09.), str. 4.

(Z. K.) Spašavanje baštine. Večernji list, Zagreb, 1991., (29. 08.), str. 23.

J. G. Pakiraju se eksponati. Muzej grada Šibenika. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (29. 08.), str. 16.

J. Brešan. Radovan u »bunkeru«. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (30. 08.), str. 8., ilustr.

J. G. Evakuacija Zavoda. Zaštita spomenika u ratnim uvjetima. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (30. 08.), str. 16.

Maja Poklepović. Unistavanje prošlosti. Baština/Zaštita spomenika kulture, Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (03. 09.), str. 23.

(S. R.) Zaštićeni portal. Trogirska katedrala. Večernji list, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 39.

M. Curić. Zaštita umjetnina. Cavtat. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (05. 09.), str. 14.

R.. M. »Upakirani« spomenici. Zaštita spomenika kulture od ratnih razaranja. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (05. 09.), str. 12., ilustr.

(N. S.) »Spakirani« Orlando. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (07. 09.), str. 2., ilustr.

I. Z. Zaštita baštine. Počele pripreme za obranu Paga. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (07. 09.), str. 20.

D. Ivanišević. Tko i kako maše zastavicama Haške konvencije. Poslovno trašljivi zaštitari. Večernji list, Zagreb, 1991., (09. 09.), str. 23.

A. L. Obilježavanje spomenika kulture. Lokalac, Ivanić-Grad, 1991., (10. 09.), str. 17.

M. A. Zaštita kulturnih dobara. Aktualnosti iz MZ Čilipi. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (10. 09.), str. 10.

Branka Šulc. Poziv ob vojni na Hrvášem. Hrváški muzeji in galerije so nezaštićeni. Delo, Ljubljana, 1991., (11. 09.), str. 6.

– Baština pod zaštitom. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (11. 09.), str. 14.

Dr. Ante Carić. Što kažu norme međunarodnog ratnog prava. Rat u Hrvatskoj i međunarodni zločinci. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (11. 09.), str. 10. i 11., ilustr.

(A. P.) Petrinja zaštićena. Večernji list, Zagreb, 1991., (15. 09.), str. 11.

N. Salvia. »Okovali« Dubrovnik. Zaštita grada od potencijalnih razaranja. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (16. 09.), str. 14., ilustr.

(I. P.) Dubrovnik. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 48., ilustr.

(Ž. K. – N. V.) Strah od barbara. Zaštita kulturnih bisera. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (29. 09.), str. 19., ilustr.

Maja Nodari. Este procul, saevi! Dubrovnik pred »pogubom ljudske naravi«. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (29. 09.), str. 22., ilustr.

5. 3

– Apel protiv razaranja baštine. Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske. Večernji list, Zagreb, 1991., (01. 08.), str. 13.

Mirjana Šigir. Objavljen rat spomenicima. Razaranje baštine. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (02. 08.), str. 4. i 5., ilustr.

Mirjana Šigir. Rat protiv baštine. Ni za spomenike nema primirja. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (16. 08.), str. 4., ilustr.

Sanja Kapetanić. Rat protiv baštine. Gađali smo i gađat ćemo opet! Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (16. 08.), str. 5., ilustr.

J. G. Ministarstvo traži izvještaje. Zavod za zaštitu spomenika kulture. Vjesnik, Zagreb, 1991., (22. 08.), str. 15.

Mirjana Šigir. Unescu nema tko da piše. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (23. 08.), str. 3., ilustr.

Tatjana Stupin. Spomenici su uvijek nevini. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (23. 08.), str. 4., ilustr.

Jadranka Klisković. Bribirska Glavica kao četnička izvidnica. Kulturna baština u opasnosti. Vjesnik, Zagreb, 1991., (23. 08.), str. 9., ilustr.

– Eksploziv u dvorištu muzeja. Snažna eksplozija uznemirila Splićane. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (26. 08.), str. 27.

Mirjana Šigir. Kasetnim bombama po baštini. Vjesnik, Zagreb, 1991., (28. 08.), str. 9., ilustr.

Dorotea Jendrić. Barbarstvo srpskih generala. Rušilačkom naletu ne odolijevaju ni spomenici kulture. Večernji list, Zagreb, 1991., (29. 08.), str. 23., ilustr.

– Ratne štete na spomenicima kulture (podaci prikupljeni do 27. 08. 1991. godine). Područje djelatnosti Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 8.

– Zaštitite hrvatsku kulturnu baštinu. Pismo generalnom direktoru UNESCO-a. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 8.

Redakcijski izvještaj. Svijet saznaće istinu. Apeli kulturnih djelatnika i ustanova svjetskoj javnosti za Hrvatsku. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 10.

Redakcijski izvještaj. Ne damo blago. Hitne mjere spašavanja spomenika. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 10., ilustr.

Redakcijski izvještaj. Kazete o zlodjelu. Ministarstvo kulture i prosvjete. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 10.

Redakcijski izvještaj. Apel iz Hrvatskog radija. Vjesnik, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 10.

S. Nikčević. Tenkovi gaze kulturu. Nastavak velikosrpske agresije na Hrvatsku. Večernji list, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 22.

– Vandali na spomenike nalegoše. Apel zagrebačkog Muzejskog dokumentacijskog centra za zaštitu kulturne baštine. Večernji list, Zagreb, 1991., (30. 08.), str. 22.

Drago Hedl. Vukovar: deveti krug. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (30. 08.), str. 6., ilustr.

– Nevidena razaranja. Ratište na vukovarskom području. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (30. 08.), str. 6.

- Mr. Branka Šulc. MDC. Apel svijetu. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (30. 08.), str. 26.
- D. Veselić. Vukovar neće pasti. Vandalizam na vlastitu tlu. Večernji list, Zagreb, 1991., (31. 08.), str. 1., 38. i 39., ilustr.
- (Hina) Zločini i genocid nad Hrvatima. Večernji list, Zagreb, 1991., (31. 08.), str. 40.
- Joža Šrbašić, Marinko Krpan. Bombe ne brišu povijest. Uništavanje kulturne baštine. Večernji list, Zagreb, 1991., (31. 08.), str. 16., ilustr.
- Oko kamere Jadrana Mimice u vukovarskim razaranjima. Vjesnik, Zagreb, 1991., (31. 08.), str. 5., ilustr.
- Mirjana Šigir. Razaranja spomenika kulture. Nasrću na sve hrvatsko. Vjesnik, Zagreb, 1991., (31. 08.), str. 5., ilustr.
- Krunoslava Banić. Vukovar. Izdržali su pakao. Vjesnik, Zagreb, 1991., (01. 09.), str. 5., ilustr.
- Đurdica Ivišević. Skica razaranja Spomenika. Knin – ključ Hrvatske. Večernji list, Hrvatski rukopis, Zagreb, 1991., (01. 09.), str. 1., ilustr.
- Vlatko Pavletić. Barbarski atak na kulturu. Pismo ministra prosvjete i kulture Republike Hrvatske generalnom direktoru UNESCO-a. Večernji list, Hrvatski rukopis, Zagreb, 1991., (01. 09.), str. 22.
- Ratne štete na spomenicima kulture (podaci prikupljeni do 27. kolovoza 1991. godine). Večernji list, Hrvatski rukopis, Zagreb, 1991., (01. 09.), str. 22., ilustr.
- Ivica Mlivončić. Teški dani crkve u Hrvata. Mač vjerskog rata nad Dalmacijom. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (01. 09.), str. 20. i 31., ilustr.
- L. B. Zaštite Dubrovnik. SDP uputio apel UNESCO-u. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (01. 09.), str. 5.
- Svetogrdna ruka. Napadi na crkve i župne dvorove. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (01. 09.), str. 20., ilustr.
- (M. Šigir) Prosvjed likovnih pedagoga. Vjesnik, Zagreb, 1991., (02. 09.), str. 12.
- Jagoda Martinčević. Ne možemo šutjeti. Muzička omladina Hrvatske poručuje svijetu. Vjesnik, Zagreb, 1991., (02. 09.), str. 12.
- Ivica Mlivončić. Martić u samostanu. Kako su karinski fratri poslije 500 godina ostali bez kuće. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (03. 09.), str. 19., ilustr.
- J. G. Baština pod zaštitom. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (04. 09.), str. 14., ilustr.
- Maja Razović. Razaranje baštine. Ritam generalnog zločina. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 3., ilustr.
- Mirjana Šigir. Plodovi rata. Bombama na slap. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 3., ilustr.
- Jordanka Grubač. Plodovi rata. Plać za katedralom. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 4., ilustr.
- Željko Peratović. Svjedočanstva. Pothvati tihog terenca. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 9., ilustr.
- M. Piškor. Divljanje narodne armije. Večernjakovi reporteri u razorenoj Petrinji. Večernji list, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 7., ilustr.
- Poziv Evropi. Predsjedništvo HAZU. Večernji list, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 39.
- (K. R.) Razoreni spomenici. Vjesnik, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 9.
- (K. R.) Nečuvene strahote. Apel Predsjedništva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Vjesnik, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 9.
- (K. Gumbas) Zaštita baštine. Vjesnik, Zagreb, 1991., (04. 09.), str. 9.
- (D. D.) Krvavi pir. Večernji list, Zagreb, 1991., (05. 09.), str. 19. i 20., ilustr.
- Mirjana Šigir. Istina o nama. U Bratislavi predložen materijal o razaranju spomenika u Hrvatskoj. Vjesnik, Zagreb, 1991., (06. 09.), str. 9.
- D. Hedl. Dvadeset granata u – katedralu. Stravične posljedice armijskog napada na Osijek. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (07. 09.), str. 5., ilustr.
- V. Burić. Rušenja nisu slučajna. Bombardiranje Osijeka je uništavanje hrvatske nacionalne baštine. Večernji list, Zagreb, 1991., (07. 09.), str. 46., ilustr.
- G. Pichler. Armija histerija. Osječka crkva svetog Petra i Pavla, jedna od najvećih u Hrvatskoj, pogodena je s deset projektila i pretrpjela je veća oštećenja negoli u drugom svjetskom ratu. Večernji list, Zagreb, 1991., (07. 09.), str. 1. i 6., ilustr.
- Pero Gabrić. Propast pod kokardom. Plitvička jezera. Vjesnik, Zagreb, 1991., (09. 09.), str. 4., ilustr.
- (K. R.) Apel za čuvanje baštine. Vjesnik, Zagreb, 1991., (09. 09.), str. 10.
- (Hina) Posebna briga za nacionalnu baštinu. Delegacija odbora za obnovu Dubrovnika kod predsjednika Tuđmana. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (10. 09.), str. 3.
- Mirjana Šigir. Danonoćne čuvarске službe. Zaštita knjižnica i arhiva u Hrvatskoj. Vjesnik, Zagreb, 1991., (10. 09.), str. 11.
- (K. R.) Apel Muzičke akademije. Vjesnik, Zagreb, 1991., (10. 09.), str. 11.
- Tomislav Marasović. Protospomenički ratni blud. Baština u ratnim uvjetima. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (10. 09.), str. 20.–21., ilustr.
- (Hina) Neprijatelj u uzmaku. Na području Siska i Banije. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (10. 09.), str. 5., ilustr.
- Z. Mismar. Granatama na središte grada. Večernji list, Zagreb, 1991., (12. 09.), str. 7., ilustr.
- Mirjana Šigir. Barbari opet haraju. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (13. 09.), str. 8., ilustr.
- Miroslav Ivić. Čuvajmo baštinu. Zaštita spomenika kulture u srednjoj Dalmaciji. Vjesnik, Zagreb, 1991., (14. 09.), str. 10., ilustr.
- D. Mijatović. Topovi na grad-spomenik. Večernji list, Zagreb, 1991., (14. 09.), str. 48.
- (K. B.) Protiv nove kuge. Zaštita spomenika kulture. Večernji list, Hrvatski rukopis, Zagreb, 1991., (15. 09.), str. 1., ilustr.
- Z. Mismar. Agresor razara Osijek. General-zločinac počeo ostvarivati svoj ultimatum – podmukle detonacije ne prestaju. Večernji list, Zagreb, 1991., (15. 09.), str. 5., ilustr.
- Saša Štern. Krvava 393 ratna dana. Rat u brojkama. Vjesnik, Zagreb, 1991., (15. 09.), str. 13., ilustr.
- Miće Gamulin. Lucifer nad crkvom. Za napad na Šibenik granata je pala na trg između vijećnice i katedrale. Večernji list, Hrvatski rukopis, Zagreb, 1991., (15. 09.), str. 18., ilustr.
- Na meti crkve i obiteljske kuće. Vjesnik, Zagreb, 1991., (16. 09.), str. 3.
- J. Cvitković. Razorena crkva u bolnica. Pomahnitali agresori i dalje razaraju Otočac. Večernji list, Zagreb, 1991., (17. 09.), str. 9.
- (Hina) Velike štete u Đakovu. Vjesnik, Zagreb, 1991., (18. 09.), str. 3.
- Oštećena šibenska katedrala. Vjesnik, Zagreb, 1991., (18. 09.), str. 3.
- Miroslav Ivić. Garda zaustavlja tenkove. Razorena rodna kuća Ivana Međstrovića. Vjesnik, Zagreb, 1991., (18. 09.), str. 4.

Miroslav Ivić, Milan Mudronja. Napadaju izgubljeno. Ratna pomorska demonstracija sile prijeti uništenju kulturnih i privrednih objekata Srednje Dalmacije u trenutku kad sve više vojnih tvrđava pada. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (18. 09.), str. 4.

B. Ratković i Ž. Kostović. Ubojice ne biraju ciljeve. Divljačka srpska razbojnička horda u SMB-uniformama uništava Varaždin. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (19. 09.), str. 5., ilustr.

Pero Gabrić. Pred ciljevima: povijest, kultura i budućnost turizma. Ratna razaranja. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (19. 09.), str. 9., ilustr.

Aleksa Crnjaković. Bijesni na sve što je hrvatsko. Konferencija za novinare. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (20. 09.), str. 3.

M. Priščan. Bombama po spomenicima. S konferencije za tisk o rušenju kulturnih dobara. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (20. 09.), str. 4.

(Hina). Ugrožena hrvatska baština. Apel ministra prosvjete i kulture. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (20. 09.), str. 4.

(M. Šigir) Dnevni bilten vandalizma. Teško oštećeni Šibenik. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (21. 09.), str. 13.

– Priopćenje Ministarstva prosvjete. Uništavaju škole. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (21. 09.), str. 13.

Jasna Tomičić. Ranjeni biser baroka. Zašto se uništava Varaždin, nekadašnji glavni grad Hrvatske. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (21. 09.), str. 15., ilustr.

Hrvoje Malinar. Spodobe odavno ruše Vis. Korijeni genocidnosti i rušilaštva okupatorske armije nisu stari samo godinu dana. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (22. 09.), str. 24., ilustr.

Mirjana Šigir. Svjedočanstvo barbarstva. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (22. 09.), str. 20.

Mirjana Šigir. Dnevni bilten vandalizma. Stradao dvorac Pejačević. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 11.

(K. R.) Slovensko pismo potpore. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 11.

S. Nikitović. Ljudski život za spomenik. Nepovratno nestaje i uništava se kulturna baština. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 19.

(I. B.) Venecija nudi pomoć. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 19.

Dorotea Jendrić. Bombama na golubicu mira. Iz vukovarske kronologije rušenja – Dvorac Eltz. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 19., ilustr.

(H) Očuvajmo kulturnu baštinu. Osnovana •Croatia nostra•. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 19.

Vlado Podgoršek. Dalmacija se spreminja v vzhodno Slavoniju. Nezavzete vojašnice so kakor tempirane bombe. *Delo*, Ljubljana, 1991., (23. 09.), str. 3., ilustr.

Dr. Ratibor Mustanić. Kako spasiti hrvatsku povijesnu baštinu. Razaranje spomenika. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (23. 09.), str. 9.

(M. Sigetić) Pomoći i u obnovi Hrvatske. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 1.

Joško Belamarić. Bomba za majstora Jurja. Povodom suludih SMB – ataka na katedralu sv. Jakova u Šibeniku. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (24. 09.), str. 21., ilustr.

Krunoslava Banić. Slavonci još ne vjeruju u mir. Granate i nakon primirja. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 2., ilustr.

Sanja Kapetanić. Komandiri će odgovarati za zločine. S vinkovačkog ratišta. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 2., ilustr.

(Hina) Nasrću na hrvatske kuće i crkve. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 7.

(V. Kusin) Ostavka Radovana Ivančevića (predsjednik Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije). *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 11.

Jagoda Martinčević. Rastava sa SOKOJ-em. Upućen prosvjed protiv rata u Hrvatskoj, nevremena istine, plemenitosti, dostojanstva i ljepote. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 11.

(Do. J.) Bombe umjesto slavlja. Rat u Vukovaru nije prestao. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 24., ilustr.

(Do. J.) Za očuvanje baštine. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (24. 09.), str. 24.

– Ministarstvo za kulturu Republike Slovenije: Ogorčenje zbog barbarskih napada. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (25. 09.), str. 21.

– Vrhunac barbarizma. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (25. 09.), str. 25., ilustr.

– Kulturni minister proti vojni na Hrvaskem. *Delo*, Ljubljana, 1991., (25. 09.), str. 6.

(K. R.) Osuda barbarizma. Ministarstvo za kulturu Republike Slovenije. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (25. 09.), str. 8.

(K. R.) Nerazumljiva šutnja. (Otvoreno pismo) Hrvatsko arheološko društvo istupilo iz jugoslavenskog Saveza. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (25. 09.), str. 8.

B I T E F krije zločin. (Prosvjed) Upozorenje hrvatskih kazališnih kritičara. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (25. 09.), str. 8.

Vesna Kusin. Povijest se ne može zatrzi. Obrazlažući razloge svoje ostavke na dužnost predsjednika Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije, prof. Radovan Ivančević zamjera stručnjacima jugoslavenskih republika što ne reagiraju na rušenje hrvatske baštine. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 11., ilustr.

– Dnevni bilten vandalizma. Ponovo po dvorcima. Vukovar. Našice. Beli Manastir. Ravni Kotari. *Vjesnik*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 11.

Ferdo Boban. Barbari ruše – kulturnaci grade. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 21., ilustr.

(Do. J.) Apel protiv rušenja Zadra. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 21., ilustr.

– Sveta Stošija. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (26. 09.), str. 19., ilustr.

E. Cvetkova. Brojke same govore. Što pokazuju statistički podaci o stradanjima naših spomenika kulture? *Večernji list*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 20., ilustr.

D. De. Umjetnici za domovinu. Dojeni hrvatske zabavne glazbe osnivaju •Hrvatsku estradnu brigadu•. *Večernji list*, Zagreb, 1991., (26. 09.), str. 20., ilustr.

D. Mezić-Jugović. Nemam nikakve želje da vidim Mladića... Od Zadra do vojnog aerodroma i natrag, poljskim putevima. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (26. 09.), str. 6.

V. Lovrić. Stradala mlinica i pastrve. Poslije razornih granata na Pantanu. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (26. 09.), str. 7., ilustr.

J. Šmidt. Ostavke povjesničara. Društvo za hrvatsku povjesnicu istupilo iz jugoslavenske asocijacije. *Slobodna Dalmacija*, Split, 1991., (26. 09.), str. 7.

Saša Vidmajer. Sakralni objekti so najbolj uničeni. *Delo*, Ljubljana, 1991., (27. 09.), str. 7.

Drago Medved. Zločini jugoslavenske armade. Ponoreli generali streljajo na hrvaške kulturne spomenike. *Delo*, Ljubljana, 1991., (27. 09.), str. 7., ilustr.

Mirjana Šigir. Statistika užasa. Prema nepotpunim podacima dosad je u Hrvatskoj oštećeno ili porušeno 160 spomenika kulture, arheoloških lokaliteta, muzeja, galerija i zbirki. *Vjesnik Panorama*, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 1. i 3., ilustr.

Radovan Ivančević. Ruše jer se boje. Spomenici se ne mogu nikada definitivno uništiti ni zbog brojnosti ni zbog traga što su ga već ostavili u ljudskoj memoriji. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 4., ilustr.

Sanja Kapetanić. Tvrda mučenica. Od 108 objekata u ovom velebnom osječkom spomeniku nulte kategorije pobjeđnjeni teroristi oštetili su svaki drugi, premda u Tvrđi nije bilo ni jedne jedine strateški važne točke osim – bolničkog stacionara. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 4. i 5., ilustr.

Mirjana Dugandžija. Nepismeni pale knjige. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 6., ilustr.

Maja Razović. 160 bogalja. Ovakvo nešto nismo vidjeli od vremena kada su nam prezentirani Ceausescuovi zločini, kaže Bonnie Burnham, direktorica World Monuments Fund. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 7., ilustr.

Monumentalna destrukcija. Prenijeto iz The Wall Street Journala (16. rujna 1991.). Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 7.

Maja Juras. Izuzetak su Slovenci. Očekivali smo da će članstvo Nacionalnog komiteta ICOM-a iz drugih republika reagirati na ovaj barbarizam. Vjesnik, Panorama, Zagreb, 1991., (27. 09.), str. 22.

F. Depolo-Kožar. Zaštita gradskih utvrda. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (27. 09.), str. 20., ilustr.

K. Rosandić. Obrok od tisuću projektila. U gračačkoj općini četnički i armijski teror ne prestaje. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 8., ilustr.

(Hina) NSB istupa iz zajednice. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 11.

(D. Vrgoč) Napadaju naš identitet. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 11.

(Hina) Ostavke i istupi. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 11.

(K. R.) Razaranje drevnih zdanja. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 11.

(H) Brišu nam baštinu. Poruka hrvatskih i slovenskih pisaca svjetskoj kulturnoj javnosti. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 37.

(B. R.) Oštećena zavjetna crkva. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 37., ilustr.

(H) Protiv zatiranja hrvatskih korijena. Nacionalna i sveučilišna biblioteka istupila iz savezne zajednice. Večernji list, Zagreb, 1991., (28. 09.), str. 37.

Vesna Šaško. Zadah sotonske mržnje. Don Živko Kustić o rušenju hrvatskih svetišta. Večernji list, Zagreb, 1991., (29. 09.), str. 20.

(Hina) Dignite glas za spas blaga. Poruka pisaca Hrvatske i Slovenije kolegama u svijetu. Slobodna Dalmacija, Split, 1991., (29. 09.), str. 22

– Popis razorenih ili oštećenih sakralnih objekata na tlu Hrvatske do 24. rujna ove godine. (Zavod za zaštitu spomenika kulture). Večernji list, Zagreb, 1991., (29. 09.), str. 20.

Primljeno: 27. 1. 1992.